

DE KANSENDANS Woede over armoede

Auteurs boek: CARO BRIDTS & LIEVEN DE PRIL

Educatief pakket- verwerkingsvragen

Auteurs: Welzijnsschakels vzw- Lieven De Pril & Artevelde hogeschool Gent- Annelies Hofman

1. Inleiding

Om het lezen van het boek 'De kansendans, woede over armoede' te ondersteunen, werd dit educatief pakket gemaakt. De verwerkingsvragen helpen om effectief te leren over het thema kansarmoede en hoe deze problematiek een effect heeft op het (maatschappelijke) leven van mensen.

Bij elk hoofdstuk zijn vragen opgesteld. De antwoorden zijn in dat hoofdstuk te vinden. Bij meer algemene vragen kan je antwoorden terugvinden doorheen het boek.

2. Inhoudstafel

1.	Inleiding	2
2.	Inhoudstafel	2
3.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Stilstand'	3
4.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Twee levens'	4
5.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Ontnomen sociale grondrechten'	4
6.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Ontnomen gevoelens'	5
7.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk '(Voor)oordelen'	6
8.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Verklaringen van armoede'	6
9.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Ongeziene krachten'	8
10.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Helpt hulp?'	8
11.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Helpt noodhulp?'	9
12.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Uitdagende samenwerkingen'	10
13.	Diversiteit en wij-zij-denken	10
14.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Oproep tot actie'	11
15.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Nawoord'	12
16.	Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Dankwoord'	12

3. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Stilstand'

Armoede: Veel meer dan gedacht

Vraag 1: In België leven één op zeven mensen in een kans-armoede-situatie. Geef 10 situaties of groepen die in het boek beschreven worden.

Vraag 2: Hoe wordt armoede 'die overgaat van ouders op kinderen' genoemd?

Vraag 3: Wat bedoelt men met 'nieuwe armoede'?

Vraag 4: Uit onderzoek blijkt dat Vlamingen mensen die in armoede leven vaak beoordelen. Welke vooroordelen bleken uit onderzoek? Wat zijn de gevolgen van deze vooroordelen op mensen die in armoede leven?

Verborgene BINNENKANT van armoede

Vraag 5: Cijfergegevens kinderarmoede. Vul aan:

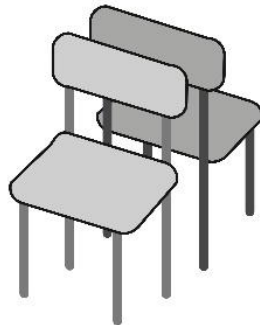
In Vlaanderen wordtop..... kinderen geboren in een kansarm gezin. Zo'nkinderen krijgen al van in de wieg minder kansen. (zie cijfergegevens in het boek.)

Vraag 6: Wat zijn de belangrijke argumenten om kinderarmoede dringend aan te pakken? (zie einde hoofdstuk 1)

4. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Twee levens'

Vraag 7:

A. Wat is de bedoeling van het spiegelgesprek?

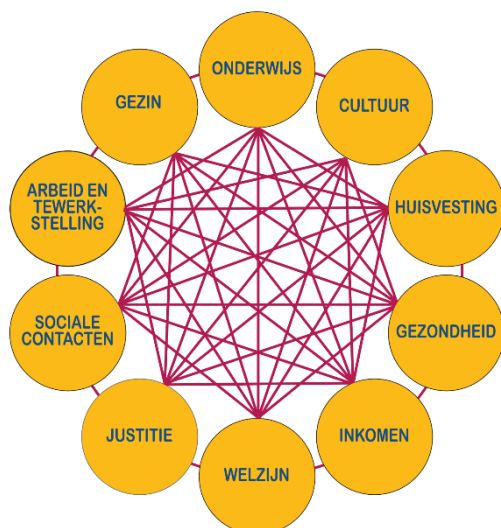

B. Geef een concreet voorbeeld bij elke levensdomein dat aanbod komt:

- Gezinsleven
- Werk
- Inkomen
- Voeding
- Huisvesting en 'thuis'
- Vrije tijd en vakantie
- Gezondheid
- Onderwijs

5. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Ontnomen sociale grondrechten'

Vraag 8: Beschrijf de symboliek van het web van de sociale grondrechten zoals dat beschreven wordt in het boek.

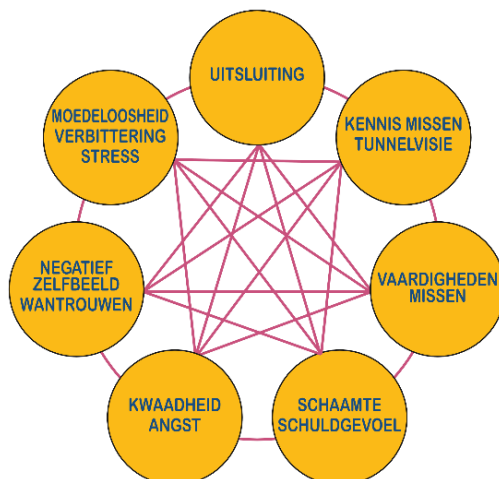

Vraag 9: De Sociale grondrechten (die in de Belgische grondwet staan sinds 1994) erkennen en vereisen

6. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Ontnomen gevoelens'

Vraag 10: Welke aandachtspunten voor de hulpverlening voor de omgang met mensen in armoedesituaties worden omschreven in het boek?

Vraag 11: Armoede heeft psychologisch/gevoelsmatig veel gevolgen voor mensen. Geef bij 3 elementen uit het schema hier onder een voorbeeld uit de praktijk of uit het boek.

Vraag 12: In dit hoofdstuk wordt gesproken over "ergens bij horen". Wat betekent dat voor Caro? Wat kan een hulpverlener hieruit leren?

Vraag 13: De auteur schrijft over de 10 geboden voor de hulpverlener. Welk gebod spreekt je het meeste aan? Waarom?

Vraag 14: In opleidingen en hulpverlening werd reeds duidelijk dat ervaringsdeskundigen een belangrijke meerwaarde hebben. Welke meerwaarde is er volgens Caro?

7. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk '(Voor)oordelen'

Uitspraak: 'De bril waarmee naar mensen in armoedesituatie gekeken wordt, bepaalt wat mensen zien en kleurt hun handelen en denken, hun oordelen en vooroordelen'. (Caro Bridts)

Vooroordelen

Vraag 15: Wat wordt in het boek beschreven over het vooroordeel:

- 'Waarom hebben mensen in armoedesituaties soms zoveel kinderen?'
- 'Waarom hebben mensen in armoedesituaties soms huisdieren?'
- 'Waarom organiseren vrijwilligers vakantie-uitstappen voor mensen in armoede?'
- 'Waarom roken en/of drinken ze soms?'
- 'Waarom doen ze soms "onverantwoorde" aankopen?'

Vraag 16: Wat vertelt Caro over 'Goede en slechte armen' ?

8. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Verklaringen van armoede'

Hier onder staat een schema over verklaringen voor het ontstaan van armoede (naar professor emeritus Jan Vranken)

Vraag 17: Geef een voorbeeld bij elk van de 4 verklaringen uit het schema.

Vraag 18: Dirk De Wachter vergelijkt onze tijdgeest met een speedboot. Beschrijf in eigen woorden zijn vergelijking.

Vraag 19: Wat schreef Celia Ledoux in een opiniestuk in 'De Morgen' over de weg uit de armoede? 'De weg uit de armoede heeft.....'

Vraag 20: Wat verklaart de schaarste-theorie van econoom Mullainathan en psycholoog Shafir?

9. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Ongeziene krachten'

Verborgen KRACHTEN en TALENTEN zien

Vraag 21: In het hoofdstuk 'Ongeziene krachten' worden een aantal krachten van mensen in armoedesituaties op een rijtje gezet.

A: Benoem de 7 krachten die worden besproken.

B: Omschrijf in 1 zin per kracht wat er bedoeld wordt met die kracht.

10. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Helpt hulp?'

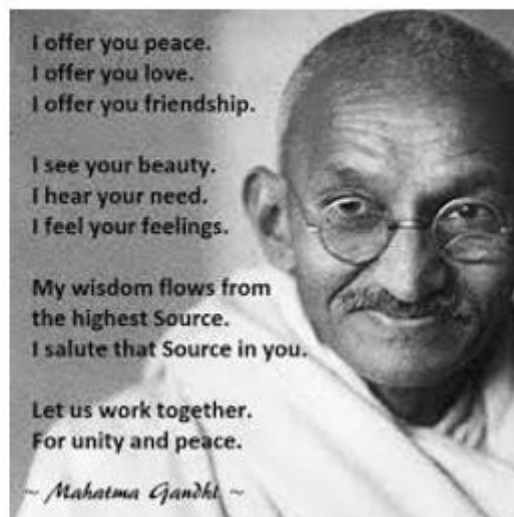
Vraag 22: In dit hoofdstuk staan een aantal voorwaarden zodat hulpverlening ook echt helpt. Leg in het schema hier onder uit waarom deze voorwaarde belangrijk is om tot effectieve hulpverlening te komen.

Voorwaarden voor effectieve hulpverlening	Waarom is deze voorwaarde belangrijk om tot effectieve hulpverlening te komen?
Ik zie de <u>krachten</u> en <u>talenten</u> van mensen en spreek ze aan	
Ik <u>beluister</u> met respect het verhaal van mensen en waardeer hun inbreng	
Ik bekijk de zaken ook <u>door de bril van de ander</u>	

Ik weet dat we allemaal verschillend zijn, maar wel <u>gelijkwaardig</u>	
Ik ga een <u>vertrouwensrelatie</u> aan, er is trouw nodig	
Ik verwijs door naar <u>groepswerkingen</u> en de juiste <u>hulp</u>	
Ik <u>signaleer knelpunten</u>	

11. [Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Helpt noodhulp?'](#)

“Wat je doet voor mij, zonder mij, doe je tegen mij.” (Gandhi)”

Vraag 23: Verklaar de uitspraak van Gandhi die boven de foto staat en leg het verband met noodhulp geven.

Vraag 24: In het hoofdstuk lees je dat noodhulp kritisch moet bekeken worden. Waarom?

12. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Uitdagende samenwerkingen'

Vraag 25: Wat is het verband tussen de strijd tegen de klimaatverandering en de strijd tegen armoede?

Vraag 26: Naar welke 2 uitdagingen verwijzen de 2 benen in het symbool van de wasknijper?

13. Diversiteit en wij-zij-denken 97

In Vlaanderen bestaan er een viertal standpunten over de aanpak van de groeiende diversiteit bij de bevolking.

*-We hebben **een witte beschaving** die moet gerespecteerd en verdedigd worden. Wie daar niet bij hoort, moet oprassen.*

*-Mensen mogen hier zijn maar moeten zich **volledig aanpassen** tot de verschillen onzichtbaar zijn. Het wordt dan: aanpassen of oprassen.*

*-De gelijkheid tussen man en vrouw, parlementaire democratie, scheiding tussen kerk en staat moeten gerespecteerd worden. Als men zich dus **gedeeltelijk wil aanpassen**, kan men zijn eigen gewoontes en regels volgen.*

*- De **mensenrechten zijn de basis**. We moeten gezamenlijk afspraken maken rond goed samenleven en samen werken met interesse én respect voor het verschil.*

Vraag 27: Voor welke standpunten kies jij en waarom?

Vraag 28: Farida maakt in dit hoofdstuk de vergelijking tussen de kansendans in onze samenleving en de werking bij Telenet of Proximus als een nieuw product niet aanslaat. Leg uit welke boodschap zij geeft.

Vraag 29: In dit hoofdstuk wordt de term 'micro-racisme' gebruikt. Wat is dat en wat zijn de gevolgen?

Vraag 30: In dit hoofdstuk gaat het over polarisatie. Wanneer wordt polarisatie problematisch?

Vraag 31: Benoem de ideeën en praktische handvatten die kunnen helpen om het wij-zij-denken te doorbreken.

14. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Oproep tot actie'

Vraag 32: Benoem de 3 grote knelpunten/ de 3 grote thema's waar we niet langer omheen kunnen en waarvoor actie dient ondernomen te worden.

HER-VERDELEN

"Een meer gelijke samenleving is goed voor iedereen" R. Wilkinson

Vraag 33:

A: Wat bewees professor Richard Wilkinson met uitgebreid onderzoek over de gelijkheid/ongelijkheid in een samenleving?

B: Geef 4 concrete voorbeelden van verschillen tussen landen met meer **gelijkheid** en landen met meer **ongelijkheid** in de samenleving.

Vraag 34: In het boek wordt uitgelegd wat het '**Mattheus effect**' is. Leg kort uit wat dit betekent.

Vraag 35: In het boek worden 7 acties omschreven die NU nodig zijn om de ongelijkheid in onze maatschappij te keren. **Waar wil en kan je zelf op inzetten in jouw beroepspraktijk?** (zie schema van de klok hieronder)

Vraag 36: In dit hoofdstuk wordt de problematiek van de kinderarmoede besproken. Kinderarmoede kan door één welbepaalde beleidsactie gehalveerd worden. Benoem deze actie.

15. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Nawoord'

Vraag 37: Beschrijf 2 zaken waarvoor An Bismans pleit in haar nawoord van het boek?

- 1.
- 2.

16. Verwerkingsvragen bij het hoofdstuk 'Dankwoord'

Vraag 38: Doorheen het boek worden getuigenissen beschreven. Welke concrete getuigenis zal je persoonlijk blijven onthouden en waarom?

Dank voor het lezen en willen begrijpen van de inhoud van dit boek.

Warme groet.

Annelies & Lieven.